

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:3914

av **Olle Felten och David Lång (båda SD)**

med anledning av prop. 2017/18:8 Justering av den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen avslår propositionen.

Motivering

Regelverket för fåmansbolag, de s.k. 3:12-reglerna, är en komplex och svåröverskådlig lagstiftning. Begreppet fåmansföretag syftar ursprungligen på aktiebolag och ekonomiska föreningar med maximalt fyra ägare, som, direkt eller indirekt, äger mer än hälften av rösterna i bolaget. En delägare och dennes närstående ägare i bolaget räknas som en enda person. Samtliga delägare som är aktiva i bolaget räknas också som en person enligt den s.k. buntningsregeln.

Det finns en kompletterande specialregel som är oberoende av antalet delägare, och det är när personen genom sitt aktieinnehav, avtal etc. har den faktiska bestämmanderätten över bolaget eller verksamhetsgren. Bolag vars aktier är noterade på en reglerad marknad räknas inte som fåmansföretag.

I den aktuella propositionen skriver regeringen: ”Det problem som förslaget förväntas lösa är att delägare i sådana företag som är avsedda att klassificeras som fåmansföretag i vissa fall kan kringgå 3:12-reglerna och i stället beskattas för utdelning och kapitalvinst enligt reglerna för onoterade andelar.”

Det regeringen uppfattar som ett problem är en dom i Högsta förvaltningsdomstolen som klargör att ett företag, eller en koncern, med ca 3 000 ägare inte kan definieras som ett fåmansföretag. Vi ifrågasätter starkt om ett företag eller en koncern med hundratals eller tusentals delägare alls ligger inom ramen för vad som bör definieras som fåmansbolag, dvs. ett bolag med få ägare, detta alldeles oavsett alla andra förhållanden. Delar av denna tolkning får ju också stöd av förvaltningsrätten.

Avsikten med propositionen är att utvidga möjligheten att klumpa ihop ett stort antal aktieägare i en koncern som både arbetar och är delägare i något av koncernbolagen, så

att de betraktas som en enda delägare, enligt bunningsregeln. Resultatet blir att aktieinnehavet betraktas som kvalificerat och delar av utdelningen från sådant aktieinnehav kan komma att beskattas som inkomst av tjänst. I den här typen av större företag kan ägarna inte anses vara närstående till varandra och de har inte heller ett bestämmande inflytande över verksamheten, varför åtgärden strider mot en annan viktig grundprincip i 3:12-reglerna.

Det är viktigt att förstå att många kunskapsintensiva verksamheter har ett stort intresse för att behålla duktiga medarbetare. Att bli delägare är ett viktigt sätt att öka samhörigheten i bolaget och att på det viset minska personalomsättningen. I sådana verksamheter är personalen den huvudsakliga resursen och det är viktigt att kunna locka människor att stanna kvar i stället för att göra karriär genom att byta arbetsgivare. Det kan också bidra till att man allmänt mår om sin arbetsgivares bolag.

Incitamentsprogram med detta syfte bör därför uppmuntras i stället för att motverkas.

Modellen används i mycket stor utsträckning utomlands, och Sverige ligger efter i skattelagstiftningen när det gäller att premiera denna typ av incitamentsprogram. Den aspekten berörs inte alls i regeringens proposition, vilket vi anser är en stor brist i utredningen bakom propositionen.

Regeringen kringgår alltså den ursprungliga tanken bakom de s.k. 3:12-reglerna, som är att hindra att lön omvandlas till kapitalinkomst för ägare till små och medelstora aktiebolag där ägarna också är verksamma i bolaget. Orsaken till de särskilda reglerna för denna grupp företagare är konstruktionen av det svenska skattesystemet. Det bygger på att förvärvsinkomster beskattas enligt en progressiv skatteskala och att kapitalinkomster beskattas med en strikt proportionell skatt.

Genom att bygga in ännu fler krångliga och obegripliga regler i de snåriga fåmansbolagsreglerna gör regeringen skattesystemet än mer komplext. Det är raka motsatsen till den övergripande målsättningen att göra lagstiftningen enklare och lättare att följa. I stället för att krångla till livet för människor borde regeringen ha som mål att följa sina egna riktlinjer för förenkling av skattesystemet.

Att regeringens konsekvensutredning är bristfällig har påtalats redan av Lagrådet. Det är därför förvånande att regeringen inte har kompletterat den delen av utredningen bakom propositionen. Andra remissinstanser har påtalat risken för att propositionen får motsatt effekt mot den regeringen förväntar sig, genom att det kan uppstå situationer då de enskilda delägarna inte kan avgöra om bolaget är ett fåmansföretag eller ej. Det kommer i så fall att bidra till ökad administration och helt onödiga rättsprocesser i skattemål. Det finns också påtagliga risker för att investerare väljer att investera i utlandet i stället för i Sverige, på grund av extremt komplexa och oklara regler. Det kan få mycket stora negativa konsekvenser för den svenska ekonomin.

Att, som regeringen vill genom denna proposition, tänja ut definitionen av begreppet "fåmansföretag" till att kunna omfatta hur många delägare som helst går helt på tvärs mot det självklara målet att göra lagstiftningen relevant, enkel och begriplig. Förslaget leder i stället i helt motsatt riktning. Man bör göra om lagstiftningen så att betydelsen av begrepp och uttryck ligger i linje med den allmänna uppfattningen om de aktuella begreppens innebörd. I detta fall skulle det innebära att regelverket kring fåmansföretagen ändras så att det handlar just om bolag med få fysiska delägare och inte tvärtom.

Olle Felten (SD)

David Lång (SD)